

ภาพตายตัวของตัวละครต่างๆ ในภาพยนตร์ไทย

นายปิยะศักดิ์ ชมจันทร์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท สาขาวิชาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการสื่อสารมวลชน ภาควิชาการสื่อสารมวลชน

คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2549

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

STEREOTYPES OF CHARACTERS IN THAI FILMS

Mr. Piyasak Chomchan

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts Program in Mass Communication

Department of Mass Communication

Faculty of Communication Arts

Chulalongkorn University

Academic Year 2006

Copyright of Chulalongkorn University

491426

หัวข้อวิทยานิพนธ์
โดย
สาขาวิชา
อาจารย์ที่ปรึกษา

ภาพตายตัวของตัวละครต่างๆ ในภาพยนตร์ไทย
นายปิยะศักดิ์ ชมจันทร์
การสื่อสารมวลชน
รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย ศิริกายะ

คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.ยุบล เบ็ญจรงค์กิจ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เกริกเกียรติ พันธุ์พิพัฒน์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย ศิริกายะ)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ปัทมวดี จารูวร)

..... กรรมการ
(อาจารย์กิตติศักดิ์ สุวรรณโกสิน)

นายปิยะศักดิ์ ชมจันทร์ : ภาพตายตัวของตัวละครต่างๆในภาพยนตร์ไทย. (STEREOTYPES OF CHARACTERS IN THAI FILMS) อ. ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย ศิริกายะ, 152 หน้า.

การวิจัยเชิงคุณภาพเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาพตายตัวของตัวละครต่าง ๆ ในภาพยนตร์ไทย เพื่อเข้าใจถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาพตายตัวของตัวละครในภาพยนตร์ไทย และผลที่เกิดขึ้นจากภาพตายตัวในแง่การสื่อสารกับมวลชน การวิจัยนี้ใช้การวิเคราะห์ตีความเชิงสัญรูปจากภาพยนตร์ไทยเป็นหลัก รวมถึงใช้การวิจัยเอกสาร และการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก เพื่อประกอบการวิเคราะห์และอภิปรายผล

ผลการวิจัยพบว่า ภาพตายตัวของพระเอก ประกอบด้วย รูปร่างหน้าตาดี เสียงไพเราะน่าฟัง เป็นคนดี อยู่ในช่วงวัยหนุ่ม เป็นโสด มีบุคลิกที่ดี, ภาพตายตัวของนางเอก ประกอบด้วย รูปร่างหน้าตาดี เสียงไพเราะน่าฟัง เป็นคนดี อยู่ในช่วงวัยสาว เป็นโสด เป็นสาวบริสุทธิ์, ภาพตายตัวของผู้ร้าย ประกอบด้วย เป็นคนไม่ดี มีบุคลิกไม่น่าไว้วางใจ, ภาพตายตัวของตัวตามพระ ตัวตามนาง ประกอบด้วย เป็นตัวตลก เป็นผู้ช่วยเหลือพระเอกนางเอก และภาพตายตัวของตัวอิจฉา ประกอบด้วย รูปร่างหน้าตาดี อยู่ในช่วงวัยสาว มีบุคลิกยั่ววนทางเพศ มีนิสัยอิจฉาริษยา สำหรับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาพตายตัวของตัวละครในภาพยนตร์ไทย ได้แก่ จารีตการแสดงของไทยในอดีต ภาพยนตร์ต่างประเทศ ระบบธุรกิจ ภาพยนตร์ และลักษณะบุคลิกของบุคคลในชีวิตจริง ในแง่การสื่อสารกับมวลชนภาพตายตัวถือเป็นรหัสสารเชิงเสมีอนจริงซึ่งช่วยให้ผู้ส่งสารและผู้รับสารสามารถสื่อสารถึงกันได้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์

ภาควิชา.....การสื่อสารมวลชน.....ลายมือชื่อนิสิต..... มี.ศักดิ์ ชมจันทร์
สาขาวิชา.....การสื่อสารมวลชน.....ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... นริศ นริศ
ปีการศึกษา.....2549.....

4685089628 : MAJOR MASS COMMUNICATION

KEY WORD: STEREOTYPES / CHARACTERS / THAI FILMS

PIYASAK CHOMCHAN : STEREOTYPES OF CHARACTERS IN THAI FILMS.

THESIS ADVISOR : ASSOC.PROF. SIRICHAIR SIRIKAYA Ph.D. , 152 pp.

This qualitative research is aimed at studying stereotypes of characters in Thai movies, and to understand factors that affect these stereotypes. It also aims at pointing out the effects of the stereotypes in terms of mass communication. The research is based mainly on the study of iconography in Thai movies along with document research and in-depth interview in order to analyze and discuss the results.

The findings of this study are as follows. The stereotype of leading male characters includes such qualities as good appearance and pleasant voice. The characters are usually young, single men whose behavior and personality are morally good. Leading female characters normally are good-looking, good-natured, and speak with lovely voice. These girls are generally single and virgin. Bad characters are stereotyped as bad person with dishonest personality. Stereotype of leading character's partner, "male follower/female follower", is mostly seen through characters that are supportive and funny. Envious characters' stereotype is generally portrayed as a beautiful young girl who is also seductive and jealous. The factors affecting these stereotypes are: Conventional Thai performance style, foreign motion pictures, business system in the movie industry, and actual characteristics of people in real life. In view of mass communications, stereotypes are considered as analogic message codes, which help promoting comprehensive communications between message senders and receivers.

Department.....Mass Communication.....Student's signature..... *ปิยสาร ชอมชัน*
Field of study.....Mass Communication.....Advisor's signature..... *ศิริชัย สิริคยา*
Academic year.....2006.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยการสนับสนุนและช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย ศิริกายะ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งเป็นผู้ให้คำปรึกษาอันมีค่า ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์เป็นอย่างสูง พร้อมกันนี้ขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์ คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ อันประกอบด้วย ผู้ช่วยศาสตราจารย์เกริกเกียรติ พันธุ์พิพัฒน์ ประธานกรรมการ รองศาสตราจารย์ปัทมวดี จารุวร และอาจารย์กิตติศักดิ์ สุวรรณโกติน กรรมการ ที่ได้ให้ความเมตตาแก่ผู้วิจัยและกรุณาสละเวลาในการเข้าร่วมเป็นกรรมการสอบ วิทยานิพนธ์ และให้ข้อเสนอแนะซึ่งเป็นประโยชน์อย่างมาก จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จ สมบูรณ์

นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณแหล่งข้อมูลในการวิจัยทุกท่าน ที่กรุณา สละเวลาทำงานอันมีค่า เพื่อให้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์แก่การวิจัย โดยเฉพาะพี่ภราดร เล็ก ประเสริฐ ที่กรุณามอบบทสัมภาษณ์ของบรมครูแห่งวงการภาพยนตร์ไทยหลายท่าน เพื่อให้ ประกอบในการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้

สุดท้ายนี้ กราบขอบพระคุณคุณแม่ สำหรับทุกอย่างในชีวิตข้าพเจ้า ขอคุณผู้อ้อ ผู้เป็นแรงผลักดันจนวิทยานิพนธ์ชิ้นนี้สำเร็จได้ในที่สุด ขอคุณป๊อบ และโจอี้ เพื่อนนิเทศ จุฬาฯ รุ่น 27 สำหรับความช่วยเหลือในการทำวิทยานิพนธ์ชิ้นนี้ ขอคุณเพื่อน ๆ น้อง ๆ สื่อสารมวลชนรุ่น 13 ที่ช่วยเหลือและเป็นกำลังใจ โดยเฉพาะกวางกับจิ๊กที่อยู่เป็นเพื่อนกันจนถึงเทอมสุดท้าย ขอคุณ อินเทอร์เน็ต กูเกิ้ล วิกีพีเดีย เว็บไซต์ของมูลนิธิหนังไทย และคนรักหนังไทยทุกท่าน สำหรับข้อมูล อันมีค่า สุดท้ายขอขอบคุณภาพยนตร์ไทยที่ให้อะไรมากมายในชีวิตข้าพเจ้า

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช

บทที่

1	บทนำ.....	1
	ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
	ปัญหำนำวิจัย.....	4
	วัตถุประสงค์ในการวิจัย.....	4
	ข้อสันนิษฐานในการวิจัย.....	4
	ขอบเขตของการวิจัย.....	5
	นิยามศัพท์.....	5
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
2	แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
3	ระเบียบวิธีวิจัย.....	18
	แหล่งข้อมูลและการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	18
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	21
	การนำเสนอข้อมูล.....	22
4	ภาพตายตัวของตัวละครต่างๆในภาพยนตร์ไทย.....	23
	พระเอก.....	23
	นางเอก.....	65
	ผู้ร้าย.....	102
	ตัวตามพระ-นาง.....	112

หน้า

ตัวอักษร.....	125
5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	142
รายการอ้างอิง.....	149
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	152